

Sistem

T R E N D I * P R A K S A *

Pod lupo:
Zunanje izvajanje
storitev

ODPRTA KODA JE LAHKO POSEL!

CEDRIC THOMAS,
OW2

E-RAČUNI – PRVI KORAK

UČINKOVITO Z ENERGIJO!

Odprta koda je lahko posel!

Odprta koda ni zgolj stvar zanesenjakov, temveč predstavlja tudi konkretne poslovne priložnosti. Ena od organizacij, ki podjetja pri tem podpirajo, je konzorcij OW2, ki je, kot pravijo na svoji spletni strani, globalna odprtokodna skupnost, katere cilj je razvoj odprtokodne vmesne programske opreme v obliki prilagodljivih gradnikov. Konzorcij je nastal z združitvijo organizacij ObjectWeb (ustanovljen s pomočjo večjih organizacij z območja Francije) in Orientware (ustanovljen s strani Univerze v Pekingu). Z nami se je pogovarjal direktor konzorcija OW2, g. Cedric Thomas. **Gorazd Golob**

Poslanstvo konzorcija OW2 je povezovalje odprtokodnih projektov, katerih cilj je razvoj "vmesne programske opreme" oziroma middlewarea. So med vašimi člani tudi projekti, ki so osredotočeni na razvoj programov za končne uporabnike?

Pri konzorciju OW2 se osredotočamo na vmesno programsko opremo, na primer na programe, ki jih lahko uvrščamo nekam vmes med poslovne rešitve in operacijske sisteme ter povezujejo različne programe ali omogočajo delovanje med njimi. Kot primer takšnih programov bi omenil aplikacijski strežnik za Java, poslovno storitveno vodilo - ESB (Enterprise Service Bus), platformo za poslovno obveščanje (business intelligence). V zadnjih dveh do treh letih nas je evolucija privedla do aplikacij na višjih ravneh. S tem mislim na programje za splošno uporabo, kot so wiki in portali. Obenem postajata delovni tok in poslovno obveščanje vedno bolj del programov za splošno uporabo. OW2 ima torej pestro ponudbo programske kode za odprtokodno vmesno programsko opremo, pa tudi za splošno uporabne programe.

Lahko omenite nekaj uspešnih projektov v sklopu konzorcija OW2, katerih programje je tudi širše uporabljano?

Zgodovinsko gledano je naš vodilni projekt JOnAS. JOnAS je aplikacijski strežnik, ki je skladen s standardi Java EE5 in s prvotno arhitekturo OSGi ter ima enake funkcionalnosti kot aplikacijski strežniki Geronimo, Glassfish, JBoss in Websphere. JOnAS široko uporabljajo pri podjetju France Tele-

com. Ostali projekti, ki so omembe vredni, so Bonita (upravljanje poslovnih procesov), Petals ESB (poslovno-storitveno vodilo), XWiki (implementacija priljubljene tehnologije wiki v jeziku Java), Exo platform (poslovno delovno okolje s programi za skupinsko delo, oddaljenim dostopom do spletnega namizja, dokumentacijskim sistemom in še več), SpagoBI (odprtokodna platforma za razvoj rešitev poslovnega poročanja) in Funambol (odprtokodne mobilne rešitve za elektronsko pošto).

Bi lahko vlogo konzorcija OW2 opredelili tudi kot inkubator za odprtokodne projekte in podjetja, ki bi naknadno tržila storitve na temelju teh odprtokodnih projektov?

Vloge OW2 ne moremo natančno opredeliti kot inkubator, čeprav bi lahko člani projektov in nova podjetja (start-upi) to prepoznali kot dobro strategijo in uporabili OW2 kot odskočno desko. OW2 je bolj poslovna ekosistem platforma. Članom zagotavljamo potrebno tehnično okolje, s katerim pomagamo razvijalcem pri skupinskem delu. Zagotavljamo jim kovačnico z dopisnimi seznanji, sistemom za upravljanje različic kode, upravljanjem prenosov kode, programov ipd.

Bi lahko opredelili OW2 na način, kot je našim bralcem bolj znan in priljubljen sourceforge.net - s poslovno povezavo za odprtokodne projekte?

Sourceforge je bolj shramba kode (repository), mi pa smo skupnost. Naši člani skupaj razvijajo tehnologijo in iščejo poslovne priložnosti. Ponujamo tri vrste storitev, kot to opredeljujemo v našem poslanstvu - kon-

zorcij je v prvi vrsti tehnična platforma, ki prinaša storitve za sodelovanje in skupinsko delo projektne ekip, nato je katalizator med družbeno in poslovno interakcijo, nazadnje pa konzorcij ponuja komunikacijske in oglaševalske storitve za razvoj vidnosti projektov in njihove izpostavitve na tržišču.

Torej lahko sklepam, da je možno nekatere od vaših projektov spremeniti tudi v podjetja? Ali lahko potem tudi tukaj omenite najboljše poslovne modele z odprtokodno programsko opremo?

Kot konzorcij se s tem delom ne ukvarjamo - naši člani sledijo kateri koli poslovni strategiji, odvisno od njihovih želja. Pri OW2 se ukvarjamo z odprtokodnimi projekti, čeprav nekateri naši člani za svoje projekte uporabljajo dvojne licence. Toda to ni del našega posla.

Kljub temu ugibam, da morda svojim članom predlagate poslovno strategijo? Ali pa je to popolnoma njihova izbira?

V življenju sem se ukvarjal tudi s strateškim svetovanjem in obsežnim delom na strategijah svojih strank, vendar kot direktor konzorcija OW2 menim, da je poslovni model popolnoma v rokah članov konzorcija samih. Morda imam kakšno zamisel na to temo, vendar moram ostati tukaj neodvisen. Pri svojem delu ne ponujam svetovalnih storitev, temveč zagotavljam delovanje poslovne ekosistem platforme in si prizadevam zagotoviti najboljše možno okolje za vse člane, tako da lahko ti razvijajo svoj posel. Na tem mestu bi lahko svoje delo najbolje opisal tako: delam kot povezovalce. Če povza-

» Danes predstavlja odprta koda edino pot za direktorje informatike, da zmanjšajo tehnično in finančno izkoriščanje, ki so ga deležni s strani dobaviteljev lastniške programske opreme.«
Cedric Thomas, OW2

mem: OW2 ponuja ugodno kolektivno okolje, ne pa svetovalnih storitev.

Torej je na članih samih, da izberejo svoje korake na poti proti monetizaciji produktov?

Da, tako je.

Ali bi predlagali, da se slovenska podjetja, izobraževalne ustanove in posamezniki, ki razvijajo odprtokodno programje, pridružijo konzorciju OW2?

Seveda naj se nam pridružijo. Pri nas lahko najdejo partnerje, tako komercialne kot akademske ter izmenjajo izkušnje s podobno mislečimi posamezniki in organizacijami. Ponujamo platformo, na kateri INRIA (francoski Nacionalni inštitut za raziskave s področja računalništva in nadzora), Fraunhofer FOKUS (Inštitut za odprte komunikacijske sisteme z območja Nemčije), Univerza v Sao Paulu ali Pekinška univerza razvijajo odprtokodne pobude. OW2 zagotavlja skupinsko okolje, kjer, na primer, podjetja, kot Engineering (podjetje, ki razvija SpagoBI), Ingres in Talend (podjetje z odprtokodnimi programi za podatkovne integracije), so razvijale svoje pobude za poslovno obveščanje.

Še zadnje vprašanje, za katerega menim, da je zmeraj primerno za posameznike, ki so vpleteni v spodbujanje uporabe odprtokodnega programja. Kakšno je vaše mnenje o uporabi odprte kode v poslovnih okoljih in informacijskih sistem dandanes, v letu 2009, in ali je po vaši presoji možna 100-odstotna uporaba odprte kode v teh okoljih?

Danes predstavlja odprta koda edino pot za direktorje informatike, da zmanjšajo tehnično in finančno izkoriščanje, ki so ga deležni s strani dobaviteljev lastniške programske opreme, in da si povrnejo nadzor nad načinom upravljanja svojih informacijskih sistemov. Gre za strateško odločitev, ki je povezana tako s tehnologijo kot tudi s financami. Odprta koda prinaša spremembe v sami strukturi industrije s programsko opremo in prinaša konkurenčno prednost za končne uporabnike. Sicer pa je odvisno od končnih uporabnikov, da se odločijo, da lahko (če lahko) izberejo 100-odstotne odprtokodne rešitve. Sicer bi bilo 100 % povsod kar težko.

Torej ne verjamete v odprtokodno namizje?

Tukaj smo še vedno na začetku in večina končnih uporabnikov ter direktorjev informatike še vedno razume programsko opremo samo skozi prizmo velikih dominantnih dobaviteljev lastniške programske opreme. Odprtokodno namizje bo prišlo, toda verjetno ne na konvencionalno namizje. Tukaj je smiselno govoriti morda o odprtokodni odjemalski platformi in aplikacijah, do katerih bi dostopali iz mobilnih naprav, večnamenskih igrarskih naprave in okolij namiznih operacijskih sistemov (WebOS). ★